

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **U., a.s., R.B.**, IČO: X., zastúpeného JUDr. K.I., advokátkou, K.B. proti žalovanému: **Č., a.s.**, pobočka zahraničnej banky v SR, M.B., IČO: X., zastúpeného JUDr. P.M., advokátom, D.B., **o zaplatenie 1 000 000 Eur istiny a príslušenstva**, vo veci *oslobodenia od súdneho poplatku*, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 20. augusta 2009, č. k. 34 Cb 61/2002-652, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 20. augusta 2009, č. k. 34 Cb 61/2002-652 zo dňa 20. augusta 2009 **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdneho poplatku za podané odvolanie.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že konajúci súd rozsudkom z 10. júna 2009 zamietol žalobu, ktorou si žalobca uplatnil na súde právo na zaplatenie 1 000 000 Eur istiny a príslušenstva z titulu náhrady škody. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, za čo mu bolo uznesením uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 33 193,50 Eur. V dôsledku toho žalobca požiadal o oslobodenie od súdneho poplatku z dôvodu, že nemá absolútne žiadne zdroje, z ktorých by mohol splniť v súčasnosti svoju poplatkovú povinnosť. Prvostupňový súd dospel k záveru, že aktuálne disponibilné majetkové pomery neodôvodňujú

oslobodenie od súdnych poplatkov. Z obsahu výpisu z obchodného registra žalobcu vyplýva, že základné imanie predstavuje sumu 3 319 391,88 Eur, preto zaplataenie súdneho poplatku vo výške 33 193,50 Eur nie je sumou k celkovému majetku spoločnosti rozhodujúcou. Účasť v súdnych konaniach súvisiacich s podnikaním je súčasťou podnikateľskej činnosť a obchodná spoločnosť si prostriedky na krytie výdavkov, ktoré sú s tým spojené, musí vytvoriť z vlastných zdrojov. V prípade úspešnosti žalobcu bude žalovaný zaviazaný k úhrade trov konania, ako i súdnych poplatkov. Preto z uvedených dôvodov súd žalobcovej žiadosti nevyhovel.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca v zákonom stanovenej lehote podľa ust. § 204 ods. 1 O.s.p. Uviedol, že existujúci majetkový stav u žalobcu, jeho majetkové pomery potvrdzujú skutočnosť, ktorá mu znemožňuje zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie. Majetok žalobcu predstavujú krátkodobé pohľadávky cca 5,1 mil. Sk voči iným právnickým osobám. Tvrdí, že pohľadávky smerujú voči osobám, ktoré už nevykonávajú podnikateľskú činnosť a sú nedobytné. V peňažnom ústave má spoločnosť financie, ktoré sotva stačia na krytie bežných výdavkov. Ďalej hnutelné veci v účtovnej hodnote 524 000 Sk, ktoré tvorí starší opotrebovaný kancelársky nábytok a zariadenie. Uviedol, že právne, logicky, ani po ekonomickej stránke odôvodnenie konajúceho súdu neobstojí, že výška sumy súdneho poplatku v porovnaní s výškou základného imania nie je rozhodujúca. Žiadny všeobecne záväzný právny predpis neukladá právnickým osobám, ani iným podnikateľom povinnosť sústreďovať a mať k dispozícii na účte v banke, či iným spôsobom peniaze vo výške základného imania. Keďže tieto sú súčasťou majetku spoločnosti, každá právnická osoba ich dôvodne používa k výkonu podnikateľskej činnosti a v priamej súvislosti s podnikaním. Nemožno teda očakávať ani predpokladať, že z peňazí zahrnutých do základného imania spoločnosti by žalobca mal zaplatiť súdny poplatok 33 193,50 Eur a tvrdí, že takéto odôvodnenie súdu nemá oporu v zákone. Žalobca má za to, že sú splnené podmienky podľa ust. § 138 ods. 1 O.s.p. na oslobodenie od súdneho poplatku, pretože jeho majetkové pomery opísané vo vyhlásení štatutárneho zástupcu, preukázané prílohami k tomuto odvolaniu aj k pôvodnej žiadosti, to odôvodňujú a v žalovanej veci nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Preto navrhol, aby odvolací súd jeho žiadosti vyhovel a napadnuté rozhodnutie v súlade s tým zmenil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd dospel k záveru, že Krajský súd v Bratislave ako súd prvého stupňa rozhodol správne, keď žalobcovi nepriznal oslobodenie od zaplataenia súdneho poplatku. Podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p. sa odvolací súd plne stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a odôvodnenie len dopĺňa na zdôraznenie správnosti.

Podľa § 138 ods.1 O.s.p. predseda senátu môže na návrh priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie, alebo bránenie práva. Ak nerozhodne predseda senátu inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má aj spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Z uvedeného zákonného znenia vyplýva, že je tu fakultatívna alternatíva a nie obligatórna povinnosť priznať oslobodenie od súdnych poplatkov. Poplatkový zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZSP“) stanovuje, ktoré úkony účastníkov konania ako poplatníkov sú spoplatňované a následne podľa Sadzobníka súdnych poplatkov je aj určená výška súdneho poplatku.

V zmysle ust. § 5 ods. 1 ZSP poplatková povinnosť vzniká okrem iného aj podaním odvolania. A podľa ust. § 8 ods. 1 ZSP je takýto poplatok splatný vznikom poplatkovej povinnosti, v predmetnom prípade podaním odvolania.

Z uvedeného vyplýva, že za takýto úkon účastníka - podanie odvolania má súd povinnosť uznesením uložiť odvolateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok, ak ho sám vznikom poplatkovej povinnosti nesplní.

Vo vzťahu k ust. § 138 ods. 1 O.s.p., skúmanie pomerov účastníkov, ako aj podnikateľských subjektov nebude smerovať do jej sociálnej, ale predovšetkým majetkovej sféry a hlavne bude potrebné skúmať najmä otázku, či nejde o svojvoľné či zrejme bezúspešné uplatňovanie či bránenie práva.

V tejto súvislosti treba však dodať, že nemožno dôsledky podnikateľského úsilia prenášať formou úľav z poplatkovej povinnosti na štát; takto by totiž boli neúspešní podnikatelia zvýhodňovaní voči podnikateľom úspešným. Preto nemožno v tomto prípade oslobodenie od súdnych poplatkov priznať. V prípade úspešnosti v spore, súd prizná náhradu

trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Preto námietky žalobcu uvedené v odvolaní sú irelevantné pre posúdenie splnenia podmienok pre postup podľa § 138 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. napadnuté rozhodnutie potvrdzuje ako vecne správne.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave 22. októbra 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.